III

സോഷ്യലിസ്ററ് സാഹിത്യവും കമ്മ്യൂണിസ്ററ് സാഹിത്യവും

1. പിന്തിരിപ്പൻ സോഷ്യലിസം

എ) ഫ്യൂഡൽ സോഷ്യലിസം

ചരിത്രപരമായ തങ്ങളുടെ സവിശേഷസ്ഥാനം കാരണം, ആധുനിക ബൂർഷ്വാ സമൂഹത്തിനെതിരായ ലഘുലേഖകൾ എഴുതുക എന്നതു് ഫ്രാൻസിലേയും ഇംഗ്ലണ്ടിലേയും പ്രഭുക്കന്മാരുടെ ജോലിയായിത്തീർന്നു. 1830 ജൂലൈമാസത്തിൽ നടന്ന ഫ്രഞ്ചുവിപ്ലവത്തിലും ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഭരണപരിഷ്കാരപ്രക്ഷോഭ[29]ത്തിലും ഈ പ്രഭുക്കന്മാർ വെറുക്കപ്പെട്ട പുത്തൻപണക്കാരുടെ മുമ്പിൽ വീണ്ടും മുട്ടുകുത്തി. അതോടുകൂടി ഗൗരവത്തോടുകൂടിയ ഒരു രാഷ്ട്രീയസമരം ഇനി തീരെ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നുവന്നു. ഈ സാഹിത്യപോരാട്ടം മാത്രമേ ഇനി സാദ്ധ്യമായിരുന്നുള്ളു. എന്നാൽ സാഹിത്യരംഗത്തുപോലും 'റെസ്റ്റോറേഷൻ' കാലഘട്ടത്തിലെ* പഴയ മുറവിളി സാദ്ധ്യമല്ലാതായിരുന്നു. അനുകമ്പ ഉണർത്താൻവേണ്ടി സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങളെ അവഗണിക്കുന്നതായും ചൂഷിതരായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ മാത്രം താല്പര്യം മുൻനിർത്തി ബൂർഷ്വാസിക്കെതിരായ കുററപത്രം തയ്യാറാക്കുന്നതായും ഭാവിക്കാൻ പ്രഭുവർഗ്ഗം നിർബ്ബന്ധിതമായി. അങ്ങിനെ തങ്ങളുടെ പുതിയ യജമാനനെപ്പററി പരിഹാസപ്പാട്ടുപാടിക്കൊണ്ടും ആസന്നമായ വിപത്തിനെക്കുറിച്ചു് അയാളുടെ ചെവിയിൽ ദുരുദ്ദേശപൂർണ്ണമായ പ്രവചനങ്ങൾ മന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടും അവർ പകവീട്ടാൻ തുടങ്ങി.

ഇങ്ങനെയാണു് ഫ്യൂഡൽ സോഷ്യലിസം ആവിർഭവിച്ചതു്. അതു് പകുതി വിലാപമാണു്, പകുതി പരിഹാസമാണു്. പകുതി ഭൂതകാലത്തിന്റെ പ്രതിദ്ധ്വനിയാണു്, പകുതി ഭാവിയെപ്പററിയുള്ള ഭീഷണിയും. ചിലപ്പോഴൊക്കെ അതു് അതിന്റെ രൂക്ഷവും സരസവും മൂർച്ചയേറിയതുമായ വിമർശനംവഴി ബൂർഷ്വാസിയുടെ ഹൃ

* 1660–1689–ൽ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നടന്ന രാജവാഴ്ചയുടെ പുനഃസ്ഥാപനമല്ല, 1814–1830–ൽ ഫ്രാൻസിൽ നടന്ന രാജവാഴ്ചയുടെ പുനഃസ്ഥാപനം. (1888–ലെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പിനുള്ള എംഗൽസിന്റെ കുറിപ്പ്).

ദയത്തിന്റെ മർമ്മത്തിൽത്തന്നെ ആഞ്ഞടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ആധുനികചരിത്രത്തിന്റെ ഗതി മനസ്സിലാക്കാനുള്ള തികഞ്ഞ കഴിവുകേടുനിമിത്തം അതു് ഫലത്തിൽ എന്നും പരിഹാസ്യമായിരുന്നു.

ജനങ്ങളെ സ്വന്തം ഭാഗത്തു് അണിനിരത്താൻവേണ്ടി പ്രഭുവർഗ്ഗം തൊഴിലാളികളുടെ പിച്ചപ്പാളയാണു് പതാകയ്ക്കു പകരം മുമ്പിൽ പിടിച്ചതു്. പക്ഷേ ജനങ്ങൾ അവരുടെകൂടെ ചേർന്നപ്പോഴെല്ലാം നാടുവാഴിപ്രഭുത്വത്തിന്റെ പഴയ കുലചിഹ്നങ്ങൾ അവരുടെ പിന്നാമ്പുറത്തു കാണുകയാൽ, തീരെ അനാദരവോടെ ഉറക്കെ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് അവരെ ഉപേക്ഷിക്കുകയാണുണ്ടായതു്.

ഫ്രഞ്ചു് 'ലെജിററിമിസ്റ്റു'കാരിൽ ഒരു വിഭാഗവും 'യങ്ങ് ഇംഗ്ലണ്ടു്'[30]കക്ഷിക്കാരും ഈ കാഴ്ച പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

തങ്ങളുടെ ചൂഷണരീതി ബൂർഷ്വാസിയുടേതിൽനിന്നു് വ്യത്യസ്തമാണെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുമ്പോൾ, തികച്ചും വ്യത്യസ്തവും ഇന്നു കാലഹരണം വന്നിട്ടുള്ളതുമായ സാഹചര്യങ്ങളിലും പരിതസ്ഥിതികളിലുമാണു് തങ്ങൾ ചൂഷണം നടത്തിയരുന്നതെന്നു് ഫ്യൂഡലുകൾ വിസ്മരിക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ ആധുനികതൊഴിലാളിവർഗ്ഗം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുമ്പോൾ, തങ്ങളുടെതന്നെ സാമൂഹ്യക്രമത്തിന്റെ അവശ്യസന്തതയാണു് ആധുനികബൂർഷ്വാസിയെന്നു് അവർ വിസ്മരിക്കുന്നു.

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ, അവരുടെ വിമർശനത്തിന്റെ പിന്തിരിപ്പൻ സ്വഭാവത്തെ അവർ വളരെ കുറച്ചുമാത്രമേ മറച്ചുവയ്ക്കുന്നുള്ളു. പഴയ സാമൂഹ്യക്രമത്തെ വേരോടെ പിഴുതെറിയാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട ഒരു വർഗ്ഗം ബൂർഷ്വാ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതാണു് ബൂർഷ്വാസിയുടെ പേരിലുള്ള അവരുടെ മുഖ്യമായ ആരോപണം.

ഒരു തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്നതിലുമധികം വിപ്ലവകാരിയായ ഒരു തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നുവെന്നതിനാണു് അവർ ബൂർഷ്വാസിയെ പഴിക്കുന്നതു്.

അതുകൊണ്ടു്, പ്രായോഗികരാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനത്തിൽ അവർ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിനെതിരായ എല്ലാ മർദ്ദനനടപടികൾക്കും കൂട്ടുനിൽക്കുന്നു. അവർ വീമ്പിളക്കുന്നതെന്തുതന്നെയായാലും, നിത്യജീവിതത്തിൽ അവർ വ്യവസായവൃക്ഷത്തിൽനിന്നു് ഉതിർന്നുവീഴുന്ന സ്വർണ്ണഫലങ്ങൾ പെറുക്കിയെടുക്കാനും കമ്പിളിയുടേയും പഞ്ചസാരയുടേയും വാററുചാരായത്തിന്റേയും വ്യാപാരത്തിനായി സത്യവും സ്നേഹവും മാനവും വിൽക്കാനും മടിക്കുന്നില്ല.*

* ഇതു പ്രധാനമായും ജർമ്മനിക്കാണു് ബാധകമാകുന്നതു്. അവിടെ ഭൂവുടമകളായ പ്രഭുക്കളും യുങ്കർമാരും തങ്ങളുടെ എസ്റ്റേററുകളുടെ

പുരോഹിതൻ എന്നും ജന്മിയുടെ കൈ കോർത്തുപിടിച്ചു നടന്നിട്ടുള്ളതുപോലെതന്നെ, പൗരോഹിത്യസോഷ്യലിസം എന്നും ഫ്യൂഡൽ സോഷ്യലിസത്തിന്റെ കൂടെയാണ്.

ക്രിസ്ത്യൻ സന്യാസത്തിനു് ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് നിറം കൊടുക്കുന്നതിലും എളുപ്പമായി മറ്റൊന്നില്ല. ക്രിസ്തുമതം സ്വകാര്യസ്വത്തിനേയും വിവാഹത്തേയും ഭരണകൂടത്തേയും അധിക്ഷേപിച്ചിട്ടില്ലേ? ഇവയ്ക്കു പകരം ദാനധർമ്മാദികളും ദരിദ്രജീവിതവും ബ്രഹ്മചര്യവും ഇന്ദ്രിയനിഗ്രഹവും ആശ്രമവൃത്തിയും തിരുസഭാമാതാവും വേണമെന്നു് അതു് പ്രസംഗിച്ചിട്ടില്ലേ? പ്രഭുവിന്റെ ഹൃദയവേദനകളെ ശുദ്ധീകരിക്കാൻ പുരോഹിതൻ തളിക്കുന്ന തീർത്ഥജലംമാത്രമാണ് ക്രിസ്ത്യൻ സോഷ്യലിസം.

ബി) പെററിബൂർഷ്വാ സോഷ്യലിസം

ഫ്യൂഡൽ പ്രഭുവർഗ്ഗം* മാത്രമല്ല ബൂർഷ്വാസിനിമിത്തം നാശമടഞ്ഞതു്, ആ വർഗ്ഗത്തിന്റെ ജീവിതോപാധികൾ മാത്രമല്ല ആധുനികബൂർഷ്വാ സമൂഹത്തിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വാടിനശിച്ചതു്. മദ്ധ്യകാലത്തെ സ്വതന്ത്രനഗരവാസികളും ചെറുകിട കൃഷിയുടമസ്ഥന്മാരുമാണ് ആധുനികബൂർഷ്വാസിയുടെ പൂർവ്വികർ. വ്യാവസായികമായും വ്യാപാരപരമായും കുറച്ചുമാത്രം വളർന്നിട്ടുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ, ഉയർന്നുവരുന്ന ബൂർഷ്വാസിയോടൊപ്പം ഈ രണ്ടു വർഗ്ഗങ്ങളും ഇന്നും ജീവിച്ചുപോരുന്നുണ്ടു്.

ആധുനികനാഗരികത പൂർണ്ണമായി വളർന്നുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ, പുതിയൊരു പെററിബൂർഷ്വാവർഗ്ഗം രൂപംകൊണ്ടിട്ടുണ്ടു്. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിനും ബൂർഷ്വാസിക്കുമിടയ്ക്കു് ആടിക്കളിക്കുകയും ബൂർഷ്വാ സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു അനുബന്ധമെന്നോണം സദാ സ്വയം പുതുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വർഗ്ഗമാണിതു്. എന്നാൽ മത്സരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനംകൊണ്ടു് ഈ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട വ്യക്തികൾ നിരന്തരം തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ അണികളിലേക്കു് പി

വലിയ ഭാഗങ്ങൾ ആശ്രിതന്മാരെക്കൊണ്ടു് കൃഷിചെയ്യിക്കുന്നതിനും പുറമേ വൻതോതിൽ പഞ്ചസാരയുല്പാദനവും മദ്യവ്യവസായവും നടത്തിവരുന്നു. കൂടുതൽ ധനികരായ ബ്രിട്ടീഷ് പ്രഭുക്കന്മാരാകട്ടെ, ഇനിയും അത്രത്തോളം അധഃപതിച്ചിട്ടില്ല. എങ്കിലും ഏറെക്കുറെ സംശയകരമാംവണ്ണം ജോയിന്റ്സ്റ്റോക്ക് കമ്പനികൾ നടത്തുന്നവരെ തങ്ങളുടെ പേരുപയോഗിക്കാൻ അനുവദിച്ചുകൊണ്ടു് പാട്ടത്തിൽ വരുന്ന കുറവു് പരിഹരിക്കേണ്ടതെങ്ങിനെയെന്നു് അവർക്കും അറിയാം. (1888-ലെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പിനുള്ള എംഗൽസിന്റെ കുറിപ്പു്.)

ടിച്ചുതള്ളപ്പെടുന്നുണ്ടു്. മാത്രമല്ല, ആധുനികവ്യവസായം വളർച്ചപ്രാപിക്കുന്നതോടുകൂടി ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിലെ ഒരു സ്വതന്ത്രവിഭാഗമെന്ന നിലയ്ക്കു് തങ്ങൾ തീരെ നശിച്ചുപോകുകയും, വ്യവസായത്തിലും കൃഷിയിലും വ്യാപാരത്തിലും മററും ആവശ്യമായ മേസ്ത്രിമാരും കാര്യസ്ഥന്മാരും വില്പനക്കാരും തങ്ങളുടെ സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആ സന്ദർഭം അടുത്തുവരുന്നതു് അവർ കാണുകപോലും ചെയ്യുന്നുണ്ടു്.

ജനസംഖ്യയുടെ പകുതിയിലും എത്രയോ കൂടുതൽ കൃഷിക്കാരായ ഫ്രാൻസിനെപ്പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ, ബൂർഷ്വാസിക്കെതിരായി തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ പക്ഷത്തു ചേർന്ന എഴുത്തുകാർ ബൂർഷ്വാ ഭരണത്തിനെതിരായ അവരുടെ വിമർശനത്തിൽ കൃഷിക്കാരുടേയും ഇടത്തരക്കാരുടേയും മാനദണ്ഡം ഉപയോഗിച്ചു എന്നതും ഈ ഇടത്തര വർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിലപാടിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിനുവേണ്ടി വാളെടുത്തു എന്നതും സ്വാഭാവികമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയാണ് പെററിബൂർഷ്വാസോഷ്യലിസം ആവിർഭവിച്ചതു്. ഫ്രാൻസിലെന്നല്ല ഇംഗ്ലണ്ടിലും സിസ്മൊണ്ടി[31] ആയിരുന്നു ഈ ചിന്താഗതിയുടെ നേതാവു്.

ഈ സോഷ്യലിസ്റ്റ് ചിന്താഗതിക്കാർ ആധുനികോല്പാദനബന്ധങ്ങളിലടങ്ങിയിട്ടുള്ള വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ അതിതീക്ഷ്ണതയോടെ വിശകലനം ചെയ്തു. ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ കാപട്യംനിറഞ്ഞ ന്യായീകരണങ്ങളെ അവർ തുറന്നുകാട്ടി. യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റേയും തൊഴിൽവിഭജനത്തിന്റേയും കുറച്ചുപേരുടെ കയ്യിൽ ഭൂമിയും മൂലധനവും കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റേയും അമിതോല്പാദനത്തിന്റേയും പ്രതിസന്ധികളുടേയും വിനാശകരമായ ഫലങ്ങൾ അവർ അനിഷേധ്യമായി തെളിയിച്ചു. ഇടത്തരക്കാരുടേയും കർഷകരുടേയും അനിവാര്യമായ നാശത്തിലേക്കും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ കഷ്ടപ്പാടിലേക്കും ഉല്പാദനത്തിന്റെ അരാജകാവസ്ഥയിലേക്കും സമ്പത്തിന്റെ വിതരണത്തിലെ പ്രസ്പഷ്ടമായ അസമത്വങ്ങളിലേക്കും രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിൽ നടത്തുന്ന സർവ്വസംഹാരകങ്ങളായ വ്യാവസായികയുദ്ധങ്ങളിലേക്കും പഴയ ധാർമ്മിക കെട്ടുപാടുകളുടേയും പഴയ കുടുംബബന്ധങ്ങളുടേയും പഴയ ദേശീയജനവിഭാഗങ്ങളുടേയും ശിഥിലീകരണത്തിലേക്കും അവർ വിരൽ ചൂണ്ടി.

പക്ഷേ, സോഷ്യലിസത്തിന്റെ ഈ രൂപത്തിന്റെ ക്രിയാത്മകമായ ലക്ഷ്യം, ഒന്നുകിൽ പഴയ ഉല്പാദന—വിനിമയോപാധികളേയും അതോടൊന്നിച്ചു് പഴയ സ്വത്തുടമബന്ധങ്ങളേയും, പഴയ സമൂഹത്തേയും പുനഃസ്ഥാപിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ ഉല്പാദന—വിനിമയോപാധികളെ പഴയ സ്വത്തുടമബന്ധങ്ങളുടെ—ഈ ഉപാധി

കരം തകർത്തുകഴിഞ്ഞതും തകർക്കാതിരിക്കാൻ തരമില്ലാത്തതുമായ സ്വത്തുടമബന്ധങ്ങളേതോ അവയുടെ —ചട്ടക്കൂട്ടിനുള്ളിൽ ഞെക്കിഞെരുക്കി നിർത്തുക, എന്നതാണ്. രണ്ടായാലും അതു പിന്തിരിപ്പനും ഉട്ടോപ്യനുമാണ്.

അതിന്റെ അവസാനവാക്കുകളിവയാണ്: വ്യവസായത്തിൽ പണ്ടത്തെ ഗിൽഡുകൾ, കൃഷിയിൽ പിതൃതന്ത്രാത്മകബന്ധങ്ങൾ.

അവസാനം, കടുത്ത ചരിത്രവസ്തുതകൾ ആത്മവഞ്ചനയുടെ ഈ മത്തുപിടിച്ച ഫലങ്ങളെയെല്ലാം അടിച്ചിറക്കിയപ്പോൾ ഈ സോഷ്യലിസം നൈരാശ്യത്തിന്റെ ദയനീയമായ ഒരു അപസ്മാരവികൃതിയിൽ ചെന്നു കലാശിച്ചു.

സി) ജർമ്മൻ അഥവാ ''സത്യ''സോഷ്യലിസം

ജർമ്മനിയിലെ ബൂർഷ്വാസി അവിടത്തെ ഫ്യൂഡൽ സ്വേച്ഛാപ്രഭുത്വവുമായി പോരാടാൻ തുടങ്ങുകമാത്രം ചെയ്തിരുന്ന സന്ദർഭത്തിലാണ്, ഫ്രാൻസിലെ സോഷ്യലിസ്റ്റ്–കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സാഹിത്യങ്ങൾ—അധികാരത്തിലിരിക്കുന്ന ബൂർഷ്വാസിയുടെ സമ്മർദ്ദത്തിൻകീഴിൽ ജന്മം കൊള്ളുകയും ആ അധികാരത്തിനെതിരായുള്ള സമരത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ത സാഹിത്യങ്ങൾ—ജർമ്മനിയിലേക്കു കടന്നുചെന്നത്.

ജർമ്മൻ തത്വജ്ഞാനികളും തത്വജ്ഞാനികളാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരും സുന്ദരശൈലീപ്രണയികളും ഈ സാഹിത്യത്തെ ആവേശത്തോടെ ആശ്ലേഷിച്ചു. പക്ഷേ, ഈ സാഹിത്യം ഫ്രാൻസിൽനിന്നും ജർമ്മനിയിലേക്കു കുടിയേറിച്ചെന്നപ്പോൾ, അതോടൊന്നിച്ച് അവിടത്തെ സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളും ജർമ്മനിയിലേക്കു കുടിയേറുകയുണ്ടായില്ലെന്ന വസ്തുത അവർ വിസ്മരിച്ചു എന്നുമാത്രം. ജർമ്മൻ സാമൂഹ്യസ്ഥിതിഗതികളുമായി ഇടപഴകിയപ്പോൾ ഈ ഫ്രഞ്ചുസാഹിത്യത്തിന്റെ അടിയന്തിരവും പ്രായോഗികവുമായ പ്രാധാന്യമെല്ലാം നഷ്ടപ്പെട്ടു. അതിന്റെ വെറും സാഹിത്യവശം മാത്രം അവശേഷിച്ചു. അത് മനുഷ്യസത്തയുടെ സാക്ഷാൽക്കരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കഴമ്പില്ലാത്ത വേദാന്തം പറച്ചിലാവാതെ തരമില്ലായിരുന്നു. അങ്ങിനെ പതിനെട്ടാം നൂററാണ്ടിലെ ജർമ്മൻതത്വജ്ഞാനികളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഒന്നാം ഫ്രഞ്ചുവിപ്ലവത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളിൽ 'പ്രായോഗികയുക്തി'യുടെ സാമാന്യാവശ്യങ്ങളിൽ കൂടുതലൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ശുദ്ധമായ ഇച്ഛയുടെ, സ്വാഭാവികമായ ഇച്ഛയുടെ, പൊതുവിൽ പറഞ്ഞാൽ യഥാർത്ഥമായ മനുഷ്യേച്ഛയുടെ, നിയ

മങ്ങളായിരുന്നു വിപ്ലവകാരിയായ ഫ്രഞ്ചുബൂർഷ്വാസിയുടെ ഇച്ഛയിൽ പ്രകടമായത്.

തങ്ങളുടെ പൗരാണിക ദാർശനികബോധത്തെ ഈ പുതിയ ഫ്രഞ്ച് ആശയങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തുക, അഥവാ സ്വന്തം ദാർശനികവീക്ഷണം കൈവിടാതെ ഫ്രഞ്ച് ആശയങ്ങളെ പിടിച്ചെടുക്കുക—ഇത്രമാത്രമാണ് ജർമ്മൻ എഴുത്തുകാർ ചെയ്തത്.

ഒരു വിദേശഭാഷയെ പരിഭാഷയിലൂടെ സ്വായത്തമാക്കുന്നതെങ്ങിനെയോ അതേ രീതിയിലാണ് ഈ വെട്ടിപ്പിടുത്തവും നടന്നത്.

പൗരാണികവിഗ്രഹാരാധകരുടെ ഇതിഹാസകൃതികളടങ്ങുന്ന കയ്യെഴുത്തുരേഖകളുടെ മീതെ ക്രിസ്ത്യൻ സന്യാസിമാർ കത്തോലിക്കാ പുണ്യവാളന്മാരുടെ കഥയില്ലാത്ത ജീവചരിത്രങ്ങളെഴുതിച്ചേർത്തതെങ്ങിനെയെന്ന് സുവിദിതമാണ്. എന്നാൽ ഫ്രഞ്ച് നിഷിദ്ധസാഹിത്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ജർമ്മൻ എഴുത്തുകാർ നേരേമറിച്ചാണു ചെയ്തത്. അവർ ഫ്രഞ്ചുമൂലത്തിന്റെ ചുവടെ തങ്ങളുടെ സ്വന്തം ദാർശനികവിഡ്ഢിത്തങ്ങളെഴുതിച്ചേർത്തു. ഉദാഹരണം പറയുകയാണെങ്കിൽ, പണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികധർമ്മത്തെപ്പററിയുള്ള ഫ്രഞ്ചുവിമർശനത്തിന്റെ ചുവടെ അവർ ''മനുഷ്യസത്തയുടെ അന്യവൽക്കരണം'' എന്നെഴുതി. ബൂർഷ്വാ ഭരണകൂടത്തെപ്പററിയുള്ള ഫ്രഞ്ച് വിമർശനത്തിന്റെ ചുവടെ ''സാമാന്യഗുണത്തിന്റെ സ്ഥാനഭ്രംശം'' എന്നെഴുതിച്ചേർത്തു.

ഫ്രഞ്ചുകാരുടെ ചരിത്രവിമർശനങ്ങളുടെ പിൻവശത്ത് ഈ ദാർശനികപദപ്രയോഗങ്ങൾ എഴുതിവച്ചതിന് ''കർമ്മമീമാംസ'' എന്നും ''സത്യസോഷ്യലിസ''മെന്നും ''സോഷ്യലിസത്തിന്റെ ജർമ്മൻ ശാസ്ത്ര''മെന്നും ''സോഷ്യലിസത്തിന്റെ ദാർശനികാടിസ്ഥാന''മെന്നും അവർ നാമകരണം ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ ഫ്രഞ്ച് സോഷ്യലിസ്റ്റ്–കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സാഹിത്യത്തെ നിശ്ശേഷം ഹതവീര്യമാക്കി. പോരെങ്കിൽ, ജർമ്മൻകാരന്റെ കയ്യിൽ കിട്ടിയതോടുകൂടി ഈ സാഹിത്യം ഒരു വർഗ്ഗം മറെറാരു വർഗ്ഗത്തിനെതിരായി നടത്തുന്ന സമരത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കാതായതുകൊണ്ട് ''ഫ്രഞ്ചുകാരന്റെ ഏകപക്ഷീയത''യെ കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നുവെന്നും, താൻ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത് സത്യമായ ആവശ്യങ്ങളെയല്ല, സത്യത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളെയാണെന്നും, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങളെയല്ല, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ—ഒരു വർഗ്ഗത്തിലും പെടാത്തവനും യഥാർത്ഥമല്ലാത്തവനും ദാർശനികസങ്കല്പത്തിന്റെ മൂടൽമഞ്ഞു നിറഞ്ഞ ലോകത്തിൽമാത്രം ജീവിക്കുന്നവനുമായ സാമാന്യമനുഷ്യന്റെ—താല്പര്യങ്ങളെയാണെന്നും അയാൾ വിശ്വസിക്കാനിടയായി.

സ്കൂൾകുട്ടികൾക്ക യോജിച്ച തങ്ങളുടെ അഭ്യാസങ്ങളെ ഗൗരവതരവും പ്രാധാന്യമുള്ളതുമായി കരുതുകയും വിലകെട്ട സ്വന്തം ചരക്കിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെപ്പററി മുറിവൈദ്യന്റെ മട്ടിൽ പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്ത ഈ ജർമ്മൻ സോഷ്യലിസത്തിന് അതിന്റെ പാണ്ഡിത്യപരമായ നിഷ്കളങ്കത ക്രമേണ നഷ്ടപ്പെട്ടു.

ഫ്യൂഡൽ ദുഷ്പ്രഭുത്വത്തിനും സ്വേച്ഛാധിപത്യപരമായ രാജവാഴ്ചക്കും എതിരായ ജർമ്മനിയിലേയും, വിശേഷിച്ച് പ്രഷ്യയിലേയും, ബൂർഷ്വാസിയുടെ സമരം, അതായത് ലിബറൽ പ്രസ്ഥാനം, കൂടുതൽ ഗൗരവതരമായിത്തീർന്നു.

സോഷ്യലിസ്റ്റാവശ്യങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനത്തെ നേരിടാനും, ലിബറലിസത്തിനും പ്രതിനിധിഭരണത്തിനും ബൂർഷ്വാ മത്സരത്തിനും ബൂർഷ്വാ പത്രസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ബൂർഷ്വാ നിയമനിർമ്മാണത്തിനും ബൂർഷ്വാ സമത്വസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾക്കുമെതിരായി പരമ്പരാഗതമായ ശാപവചനങ്ങൾ വർഷിക്കാനും, ഈ ബൂർഷ്വാ പ്രസ്ഥാനംനിമിത്തം സർവ്വതും നഷ്ടപ്പെടാമെന്നല്ലാതെ യാതൊന്നും നേടാനില്ലെന്നു ബഹുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പ്രചരണം നടത്താനും, ''സത്യ''സോഷ്യലിസം ആററുനോററുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരം അതിന് ഇതു മൂലം ലഭിച്ചു. അതിന്റെ നിലനില്പിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തികസ്ഥിതിഗതികളോടും അതിനനുയോജ്യമായ രാഷ്ട്രീയഭരണഘടനയോടും കൂടിയ ഒരാധുനിക ബൂർഷ്വാ സമൂഹം നിലനില്ക്കുന്നുണ്ടെന്ന അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്—ഇതേ സംഗതികൾ നേടുകയെന്നതായിരുന്നു ജർമ്മനിയിലാസന്നമായിരുന്ന സമരത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം—ഫ്രഞ്ചുവിമർശനം ഉയർന്നുവന്നതെന്ന് അതിന്റെ ബാലിശപ്രതിദ്ധ്വനി മാത്രമായ ജർമ്മൻ സോഷ്യലിസം, സമയം വന്നപ്പോൾ മറന്നുകളഞ്ഞു.

പുരോഹിതന്മാരുടേയും പ്രൊഫസർമാരുടേയും യുങ്കർമാരുടേയും[32] ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടേയും അനുചരവൃന്ദത്തോടുകൂടിയ സ്വേച്ഛാധിപത്യഗവണ്മെൻറുകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തങ്ങളെ ഭീഷണിപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങിയിരുന്ന ബൂർഷ്വാസിക്കെതിരായി ഉപയോഗിക്കാനുള്ള സ്വാഗതാർഹമായ ഒരു ഇമ്പാച്ചിയായി അതുപകരിച്ചു.

അക്കാലത്തു നടന്ന ജർമ്മൻ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ കലാപങ്ങളെ നേരിടാൻ ഇതേ ഗവണ്മെൻറുകൾതന്നെ ഉപയോഗിച്ച ചാട്ടവാറടികളുടേയും വെടിയുണ്ടകളുടേയും കയ്പേറിയ ഗുളികകൾക്കുശേഷം, ഇതു മധുരമേറിയ ഒരു പര്യവസാനമായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെ ഈ 'സത്യ'സോഷ്യലിസം അന്നത്തെ ഗവണ്മെൻറുകൾക്ക് ജർമ്മൻ ബൂർഷ്വാസിയോടു പോരാടാനുള്ള ഒരായുധമായി ഉപകരിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ, അത് ഒരു പിന്തിരിപ്പൻ താല്പര്യത്തെ

യാണ്, ജർമ്മൻ ഫിലിസ്റ്റൈനുകളുടെ താല്പര്യത്തെയാണ്, നേരിട്ടു പ്രതിനിധാനം ചെയ്തത്. ജർമ്മനിയിൽ നിലവിലുള്ള സ്ഥിതിഗതികളുടെ സാമൂഹ്യാടിസ്ഥാനം പെററിബൂർഷ്വാവർഗ്ഗമാണ്. 16—ാം നൂററാണ്ടിന്റെ അവശിഷ്ടമായ ഈ വർഗ്ഗം പിന്നീട് പല രൂപത്തിലും കൂടെക്കൂടെ തല പൊക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഈ വർഗ്ഗത്തെ വച്ചുപുലർത്തുകയെന്നുവച്ചാൽ ജർമ്മനിയിലെ നിലവിലുള്ള സ്ഥിതിഗതികളെ വച്ചുപുലർത്തുകയെന്നർത്ഥമാണ്. ബൂർഷ്വാസിയുടെ വ്യാവസായികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ ആധിപത്യം ഈ വർഗ്ഗത്തിന്റെ മുമ്പിൽ നിസ്സംശയമായ വിനാശത്തിന്റെ ഭീഷണിയുയർത്തി. ഒരു ഭാഗത്ത് മൂലധനകേന്ദ്രീകരണത്തിൽനിന്നും മറുഭാഗത്ത് വിപ്ലവകാരിയായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിൽനിന്നും ഉളവായതായിരുന്നു ആ ഭീഷണി. ''സത്യ''സോഷ്യലിസം ഒരൊററ വെടിക്ക് ഈ രണ്ടു പക്ഷികളേയും കൊല്ലുമെന്നു തോന്നി. അത് ഒരു പകർച്ചവ്യാധിപോലെ പടർന്നുപിടിച്ചു.

വാഗ്ധോരണിയുടെ പുഷ്പങ്ങൾ തുന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചതും നിർജ്ജീവവികാരങ്ങളുടെ മഞ്ഞുതുള്ളികളിൽ മുക്കിയെടുത്തതുമായ ഊഹാപോഹചിലന്തിവലയുടെ പട്ടുടയാട—വെറും എല്ലും തോലുമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള തങ്ങളുടെ ദയനീയ ''സനാതനസത്യ''ങ്ങളെ കെട്ടിപ്പൊതിയാൻ ജർമ്മൻ സോഷ്യലിസ്റ്റുകാർ ഉപയോഗിച്ച ആദ്ധ്യാത്മിക പട്ടുടയാട—അത്തരക്കാരായ പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അവരുടെ ചരക്കിന്റെ ചെലവു വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ അത്ഭുതകരമാംവിധം സഹായിച്ചു.

അതോടൊപ്പം, പെററിബൂർഷ്വാ ഫിലിസ്റ്റൈൻവർഗ്ഗത്തിന്റെ വാചകമടിക്കുന്ന പ്രതിനിധിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് സ്വന്തം ധർമ്മമെന്ന് ജർമ്മൻ സോഷ്യലിസം അധികമധികം അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ജർമ്മൻ രാഷ്ട്രമാണ് മാതൃകാരാഷ്ട്രമെന്നും, അല്പനായ ജർമ്മൻ ഫിലിസ്റ്റൈനാണ് മാതൃകാമനുഷ്യനെന്നും അതു പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഈ മാതൃകാമനുഷ്യന്റെ അധമമായ എല്ലാ അല്പത്തത്തിനും, അതിന്റെ യഥാർത്ഥസ്വഭാവത്തിനു നേരേ വിപരീതമായി, നിഗൂഢവും കൂടുതൽ ഉയർന്നതുമായ ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് വ്യാഖ്യാനം അതു നല്കി. കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ ''മൃഗീയമാംവിധം നശീകരണാത്മകമായ'' പ്രവണതകളെ നേരിട്ടെതിർക്കുകയും എല്ലാ വർഗ്ഗസമരങ്ങളോടും അതിനുള്ള അതികഠിനവും നിഷ്പക്ഷവുമായ അവജ്ഞ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്ന അങ്ങേയററത്തെ നിലവരെ അതു പോയി. സോഷ്യലിസ്റ്റ് സാഹിത്യമെന്നും മമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സാഹിത്യമെന്നും പേർപറഞ്ഞ് ഇന്ന് (1847) ജർമ്മനിയിൽ പ്രചരിച്ചുവരുന്ന പ്ര

സിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ അല്പം ചിലതൊഴിച്ച് ബാക്കിയുള്ളതെല്ലാം തന്നെ നാറിപ്പുളിച്ചതും ചുണകെട്ടതുമായ ഈ സാഹിത്യശാഖയിൽപ്പെട്ടതാണ്.*

2. യാഥാസ്ഥിതിക അഥവാ ബൂർഷ്വാ സോഷ്യലിസം

ബൂർഷ്വാസമൂഹത്തിൻെറ തുടർച്ചയായ നിലനില്പ് സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ബൂർഷ്വാസിയിൽ ഒരു വിഭാഗം സാമൂഹ്യമായ അവശതകൾ പരിഹരിക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ധനശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ, പരോപകാരികൾ, മനുഷ്യസ്നേഹികൾ, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ സ്ഥിതി ഭേദപ്പെടുത്തുന്നവർ, ധർമ്മസ്ഥാപനസംഘാടകർ, ജന്തുഹിംസാനിവാരണ സംഘക്കാർ, മദ്യവർജ്ജനഭ്രാന്തന്മാർ, എല്ലാ തരത്തിലും പെട്ട തട്ടിപ്പുകാരായ പരിഷ്കരണവാദികൾ—എല്ലാം ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവരാണ്. മാത്രമല്ല, ഈ രൂപത്തിലുള്ള സോഷ്യലിസത്തെ സമ്പൂർണ്ണവ്യവസ്ഥകളായി രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ സോഷ്യലിസ്റ്റ് രൂപത്തിൻെറ ദൃഷ്ടാന്തമായി നമുക്ക് പ്രുദോൻെറ ''ദാരിദ്ര്യത്തിൻെറ തത്വശാസ്ത്രം''എടുക്കാം.

ആധുനിക സാമൂഹ്യസ്ഥിതിഗതികളുടെ ഫലമായുണ്ടാകുന്ന സമരങ്ങളും ആപത്തുകളും ഇല്ലാതെ അവയുടെ ഗുണങ്ങളെല്ലാം കിട്ടണമെന്നാണ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് ബൂർഷ്വാകളുടെ മോഹം. നിലവിലുള്ള സമൂഹത്തിലെ വിപ്ലവശക്തികളേയും ശിഥിലീകരണഘടകങ്ങളേയും ഒഴിച്ചുനിർത്തിക്കൊണ്ട് ഈ സമൂഹത്തെ നിലനിർത്തണമെന്ന് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗമില്ലാത്ത ഒരു ബൂർഷ്വാസിക്കുവേണ്ടിയാണ് അവർ ആശിക്കുന്നതു്. തങ്ങൾ പരമാധികാരികളായിട്ടുള്ള ലോകമാണ് ഏററവും മെച്ചപ്പെട്ടതെന്ന് ബൂർഷ്വാസി സ്വാഭാവികമായും ധരിക്കുന്നു. സുഖകരമായ ഈ ധാരണയെ ബൂർഷ്വാസോഷ്യലിസം ഏതാണ്ട് സമ്പൂർണ്ണമായ വിവിധവ്യവസ്ഥകളാക്കി വളർത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരമൊരു വ്യവസ്ഥ നടപ്പാക്കണമെന്നും അങ്ങിനെ പുതിയൊരു സാമൂഹ്യയരുശലേമിലേക്ക്

---

* 1848-ലെ വിപ്ലവകൊടുങ്കാററ് ഈ വൃത്തികെട്ട പ്രവണതയെ മുഴുവൻ അടിച്ചുമാററുകയും അതിൻെറ ഉപജ്ഞാതാക്കൾക്ക് വീണ്ടും സോഷ്യലിസത്തിൽ കൂടുതൽ കൈകടത്താനുള്ള ആഗ്രഹം ഇല്ലാതാക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ പ്രവണതയുടെ പ്രമുഖപ്രതിനിധിയും വിശിഷ്ടമാതൃകയും മി.കാറൽ ഗ്ര്യൻ[33] ആണ്. (1890-ലെ ജർമ്മൻ പതിപ്പിനുള്ള എംഗൽസിൻെറ കുറിപ്പ്.)

നേരിട്ടു മാർച്ചുചെയ്യണമെന്നും അതു തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തോട് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം നിലവിലുള്ള സമൂഹത്തിൻെറ നാലതിരുകളിൽ ഒതുങ്ങിനിൽക്കണമെന്നും ബൂർഷ്വാസിയെ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ ഗർഹണീയാഭിപ്രായങ്ങളും വലിച്ചെറിയണമെന്നും ആവശ്യപ്പെടുക മാത്രമാണ് അതു വാസ്തവത്തിൽ ചെയ്യുന്നതു്.

ഈ സോഷ്യലിസത്തിൻെറ ഇത്രതന്നെ സംഘടിതമല്ലെങ്കിലും കൂടുതൽ പ്രായോഗികമായ രണ്ടാമതൊരു രൂപം, വെറും രാഷ്ട്രീയമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾകൊണ്ടൊന്നും ഗുണമില്ലെന്നും ഭൗതികജീവിതസാഹചര്യങ്ങൾക്ക്, സാമ്പത്തികബന്ധങ്ങൾക്ക്, മാററം വന്നാൽ മാത്രമേ മെച്ചമുള്ളവെന്നും തെളിയിച്ചുകൊണ്ട് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ കണ്ണിൽ എല്ലാ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനങ്ങളേയും കരിതേച്ചു കാണിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ, ഈ സോഷ്യലിസത്തിൻെറ വിവക്ഷയിൽ, ഭൗതികജീവിതസാഹചര്യങ്ങളിൽ മാററം വരുത്തുകയെന്നതിൻെറ അർത്ഥം, ബൂർഷ്വാ ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളെ അവസാനിപ്പിക്കുകയെന്നല്ല—അതിന് ഒരു വിപ്ലവംതന്നെ വേണമല്ലോ—നേരേമറിച്ച്, ഈ ബന്ധങ്ങൾ തുടർന്നു നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഭരണപരിഷ്കാരങ്ങളെന്നാണ്; അതായതു്, മൂലധനവും അദ്ധ്വാനവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങളെ ഒരു വിധത്തിലും ബാധിക്കാത്തതും, കവിഞ്ഞപക്ഷം ബൂർഷ്വാഗവണ്മെൻറിൻെറ ചെലവു ചുരുക്കാനും ഭരണനിർവ്വഹണജോലിയെ ലഘൂകരിക്കാനും മാത്രം ഉതകുന്നതുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ.

വെറുമൊരു അലങ്കാരശബ്ദമായി തീരുമ്പോൾ മാത്രമാണ്, ബൂർഷ്വാസോഷ്യലിസത്തിന് മതിയായ പ്രകടരൂപം ലഭിക്കുന്നതു്.

സ്വതന്ത്രവ്യാപാരം—തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി. സംരക്ഷണചുങ്കങ്ങൾ—തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി. ജയിൽ പരിഷ്കാരം—തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി. ഇതാണ് ബൂർഷ്വാ സോഷ്യലിസത്തിൻെറ അവസാനവാക്ക്, കാര്യമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരേയൊരു വാക്ക്.

ഇതു് ഇങ്ങനെ ചുരുക്കിപ്പറയാം: ബൂർഷ്വാ ബൂർഷ്വായായിരിക്കുന്നതു്—തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ഗുണത്തിനുവേണ്ടിയാണ്.

3. വിമർശനാത്മക—ഉട്ടോപ്യൻ സോഷ്യലിസവും കമ്മ്യൂണിസവും

മഹത്തായ ഓരോ ആധുനികവിപ്ലവത്തിലും, ബബേഫും[34] മററും ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിൻെറ ആവശ്യങ്ങ

ളെ എന്നും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടുള്ള സാഹിത്യത്തെപ്പററിയല്ല ഞങ്ങ
ളിവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്.

ഫ്യൂഡൽ സമൂഹത്തെ അട്ടിമറിച്ചിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ഘട്ടത്തിലെ
സാർവ്വത്രിക കോളിളക്കത്തിനിടയിൽ സ്വന്തം ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേ
ടാൻ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം നടത്തിയ ആദ്യത്തെ പ്രത്യക്ഷസംരംഭങ്ങൾ
അനിവാര്യമായും പരാജയത്തിൽ കലാശിച്ചു. ഇതിനുള്ള കാരണം,
തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ അവികസിതസ്ഥിതിയും അതിന്റെ മോ
ചനത്തിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തികോപാധികളുടെ അഭാവവുമാ
യിരുന്നു. ഈ ഉപാധികൾ ഇനിയും സൃഷ്ടിക്കപ്പെടേണ്ടതായിട്ടാണി
രുന്നതു്. ആസന്നമായ ബൂർഷ്വാ യുഗത്തിനുമാത്രമേ അവയെ സൃ
ഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നുള്ളു. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഈ പ്ര
ഥമസംരംഭങ്ങളെ അനുഗമിച്ചുണ്ടായ വിപ്ലവസാഹിത്യത്തിനു് അ
വശ്യം ഒരു പിന്തിരിപ്പൻ സ്വഭാവമുണ്ടായിരുന്നു. സാർവ്വത്രികമായ
സർവ്വസംഗപരിത്യാഗവും ഏററവും പ്രാകൃതമായ രൂപത്തിലുള്ള സാ
മൂഹ്യസമീകരണവുമാണു് അതു പഠിപ്പിച്ചതു്.

സോഷ്യലിസ്റ്റെന്നും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റെന്നും ശരിക്കു വിളിക്കാവുന്ന
സംഹിതകൾ—അതായതു്, സെൻ–സിമോൻ, ഫുര്യേ, ഓവൻ[35]
തുടങ്ങിയവരുടെ സംഹിതകൾ—നിലവിൽ വരുന്നതു് തൊഴി
ലാളിവർഗ്ഗവും ബൂർഷ്വാസിയും തമ്മിലുള്ള (ബൂർഷ്വാകളും തൊഴി
ലാളികളും എന്ന ഒന്നാം അദ്ധ്യായം നോക്കുക) സമരത്തിന്റെ മുൻ
വിവരിച്ച പ്രാരംഭഘട്ടത്തിലാണു്.

ഈ സംഹിതകളുടെ സ്ഥാപകന്മാർ വർഗ്ഗവൈരങ്ങളും നിലവി
ലുള്ള സാമൂഹ്യക്രമത്തിലെ വിനാശകശക്തികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും
കാണുന്നുവെന്നതു പരമാർത്ഥമാണു്. എന്നാൽ അന്നു് ശൈശവാവ
സ്ഥയിൽ മാത്രമായിരുന്ന തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം ചരിത്രപരമായ മുൻ
കയ്യോ സ്വതന്ത്രമായ ഏതെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനമോ ഇല്ലാത്ത
ഒരു വർഗ്ഗമായിട്ടാണു് അവരുടെ കാഴ്ചയിൽപ്പെട്ടതു്.

വർഗ്ഗവൈരത്തിന്റെ വികാസം വ്യവസായത്തിന്റെ വികാസ
വുമായി ചുവടൊപ്പിച്ചു നീങ്ങുന്നതുകൊണ്ടു് അന്നത്തെ സാമ്പത്തി
കസ്ഥിതിയിൽ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ മോചനത്തിനാവശ്യമാ
യ ഭൗതികോപാധികൾ അവർക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊ
ണ്ടു് അവർ ഈ ഉപാധികളുടെ സൃഷ്ടിക്കു് ആവശ്യമായ ഒരു പുതിയ
സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തേയും പുതിയ സാമൂഹ്യനിയമങ്ങളേയും തേടിപ്പോ
കുന്നു.

ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം അവർ സ്വന്തമായി കണ്ടുപിടി
ക്കുന്ന പ്രവർത്തനത്തിനു വഴങ്ങിക്കൊടുക്കണം, ചരിത്രപരമായി
സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന മോചനോപാധികൾ സങ്കല്പിതങ്ങളായ ഉപാധി

കൾക്കു വഴിമാറിക്കൊടുക്കണം. ക്രമേണ സ്വമേധയാ വളരുന്ന തൊ
ഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ വർഗ്ഗസംഘടന ഈ കണ്ടുപിടുത്തക്കാർ പ്ര
ത്യേകം കെട്ടിച്ചമച്ചുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ സംഘടനയ്ക്കു വഴ
ങ്ങണം. തങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യപദ്ധതികൾക്കുവേണ്ടി പ്രചാരവേല ന
ടത്തുകയും അവ നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്യുക—ഇതു മാത്രമാണു്
അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഭാവിചരിത്രത്തിന്റെ രത്നച്ചുരുക്കം.

ഏററവും കഷ്ടതയനുഭവിക്കുന്ന വർഗ്ഗമെന്ന നിലയ്ക്കു് തൊഴിലാ
ളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങളെ മുഖ്യമായും ശ്രദ്ധിക്കണമെന്ന ബോ
ധത്തോടുകൂടിയാണു് അവർ അവരുടെ പദ്ധതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടു
ള്ളതു്. ഏററവും കഷ്ടതയനുഭവിക്കുന്ന വർഗ്ഗമെന്ന നിലയ്ക്കു മാത്രമേ
അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം നിലനിൽക്കു
ന്നുള്ളു.

വർഗ്ഗസമരത്തിന്റെ അവികസിതസ്ഥിതിയും അതുപോലെ
സ്വന്തം പരിതസ്ഥിതികളുംമൂലം തങ്ങൾ എല്ലാ വർഗ്ഗവൈരങ്ങൾ
ക്കും എത്രയോ ഉപരിയാണെന്നു് ഇത്തരം സോഷ്യലിസ്ററുകാർ
സ്വയം കരുതുന്നു. സമൂഹാംഗങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരുടേയും, ഏററവും
സുഖസൗകര്യങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നവരുടെപോലും, സ്ഥിതി നന്നാ
ക്കണമെന്നു് അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. തൽഫലമായി വർഗ്ഗവ്യത്യാ
സം നോക്കാതെ സമൂഹത്തോടൊട്ടാകെ, പോരാ, ഭരണാധികാരി
വർഗ്ഗത്തോടു പ്രത്യേകിച്ചും, അവർ എപ്പോഴും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. കാ
രണം, തങ്ങളുടെ സംഹിതയെ ജനങ്ങൾ ഒരിക്കൽ മനസ്സിലാക്കിക്ക
ഴിഞ്ഞാൽ, സാദ്ധ്യമായതിൽ ഏററവും നല്ല സമൂഹത്തിനുള്ള ഏററ
വും നല്ല പദ്ധതി അവർ അതിൽ എങ്ങിനെ ദർശിക്കാതിരിക്കും?

അതുകൊണ്ടു് അവർ എല്ലാ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനത്തേയും,
വിശേഷിച്ചു് എല്ലാ വിപ്ലവപ്രവർത്തനത്തേയും, നിരസിക്കു
ന്നു. സമാധാനപരമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു് സ്വന്തം
ലക്ഷ്യം നേടാൻ അവർ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. പരാജയപ്പെടാതിരിക്കാൻ
നിർവ്വാഹമില്ലാത്ത ചെറുപരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തിയും മാതൃകാ കാ
ണിച്ചുകൊടുത്തും ഈ പുതിയ സാമൂഹ്യ'സുവിശേഷ'ത്തിലേക്കു വഴി
തെളിക്കാൻ അവർ ശ്രമിക്കുന്നു.

തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം അപ്പോഴും വളരെ അവികസിതമായ ഒരു
നിലയിൽ കഴിയുകയും സ്വന്തം നിലയെപ്പററി ഒരു കാല്പനികബോ
ധം മാത്രം വച്ചുപുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന കാലത്തു്, ഭാവിസമൂഹത്തെ
സംബന്ധിച്ചു് വരച്ചുകാട്ടുന്ന ഇത്തരം സാങ്കല്പികചിത്രങ്ങൾ സമൂ
ഹത്തെ പൊതുവിൽ പുതുക്കിപ്പണിയണമെന്നുള്ള ആ വർഗ്ഗത്തി
ന്റെ നൈസർഗ്ഗികമായ അഭിലാഷങ്ങൾക്കു് അനുരൂപമാണു്.

എന്നാൽ ഈ സോഷ്യലിസ്റ്റു്–കമ്മ്യൂണിസ്റ്റു് പ്രസിദ്ധീകരണ

ങ്ങളിൽ വിമർശനത്തിന്റെ ഒരംശവും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള സമൂഹത്തിന്റെ എല്ലാ പ്രമാണങ്ങളേയും അവ എതിർക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉൽബുദ്ധതയ്ക്ക് ഏററവും വിലപിടിച്ച സംഗതികൾ അവയിൽ നിറയെ ഉണ്ട്. ഗ്രാമവും നഗരവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തേയും കുടുംബത്തേയും സ്വകാര്യവ്യക്തികളുടെ ഗുണത്തിനുവേണ്ടി വ്യവസായം നടത്തുന്നതിനേയും കൂലിസമ്പ്രദായത്തേയും ഉച്ചാടനം ചെയ്യുക; സാമൂഹ്യമൈത്രി പ്രഖ്യാപിക്കുക; ഭരണകൂടത്തിന്റെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഉല്പാദനത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കൽമാത്രമായി മാററുക, മുതലായി അവയിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രായോഗികനടപടികളെല്ലാം വർഗ്ഗവൈരങ്ങളുടെ തിരോധാനത്തിലേക്കു മാത്രമാണ് വിരൽചൂണ്ടുന്നത്. അക്കാലത്ത് പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടാൻ തുടങ്ങുകമാത്രം ചെയ്തിരുന്ന ഈ വൈരങ്ങളെ അവയുടെ അവ്യക്തവും അനിർവ്വചിതവുമായ ആദ്യരൂപങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഈ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളു. അതുകൊണ്ട് ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തനി ഉട്ടോപ്യൻസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയതാണ്.

വിമർശനപരവും ഉട്ടോപ്യനുമായ ഈ സോഷ്യലിസത്തിന്റേയും കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റേയും പ്രാധാന്യത്തിനു ചരിത്രവികാസവുമായി ഒരു വിപരീതബന്ധമാണുള്ളത്. ആധുനികവർഗ്ഗസമരം എത്രത്തോളം വളർന്നു വ്യക്തരൂപം കൈക്കൊള്ളുന്നുവോ അത്രത്തോളംതന്നെ, ആ സമരത്തിൽനിന്ന് അയഥാർത്ഥമായി ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കുകയും അതിനെ അയഥാർത്ഥമായി എതിർക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് യാതൊരു പ്രായോഗികമൂല്യവും താത്വികന്യായീകരണവും ഇല്ലാതാവുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഈ സംഹിതകളുടെ പ്രണേതാക്കൾ പല നിലയ്ക്കും വിപ്ലവകാരികളായിരുന്നെങ്കിൽക്കൂടി, അവരുടെ ശിഷ്യന്മാർ ഒന്നൊഴിയാതെ വെറും പിന്തിരിപ്പൻ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുകയാണുണ്ടായത്. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തിന്റെ പുരോഗമനപരമായ ചരിത്രവികാസത്തിനു കടകവിരുദ്ധമായി അവർ തങ്ങളുടെ ഗുരുനാഥന്മാരുടെ മൂലപ്രമാണങ്ങളെ മുറുകെപിടിച്ചുനിൽക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവർ വർഗ്ഗസമരത്തെ മരവിപ്പിക്കാനും വർഗ്ഗവൈരങ്ങളെ അനുരഞ്ജിപ്പിക്കാനും ശ്രമിക്കുന്നു, നീക്കുപോക്കില്ലാതെ ശ്രമിക്കുന്നു. പരീക്ഷണം വഴി തങ്ങളുടെ സാങ്കല്പികലോകങ്ങൾ സാക്ഷാൽക്കരിക്കാമെന്ന്, ഒററപ്പെട്ട ''ഫലൻസ്റ്റേറുകൾ'' നിർമ്മിക്കുകയും ''ഹോംകോളനികൾ'' സ്ഥാപിക്കുകയും ഒരു ''ചെറു ഇക്കാറിയ''* പടുത്തുയർത്തുകയും ചെയ്യാമെന്ന്—പുതിയ യരുശലേമിന്റെ കൊച്ചുപതിപ്പുകൾ സ്ഥാപിക്കാമെന്ന്—അവർ ഇപ്പോഴും സ്വപ്നം കാണുന്നു. മാത്രമല്ല, ഈ ആകാശക്കോട്ടകൾ സാക്ഷാൽക്കരിക്കാൻ ബൂർഷ്വാകളുടെ വികാരങ്ങളേയും മടിശ്ശീലയേയും അവർക്കു ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ടിവരുന്നു. മുൻവിവരിച്ച പിന്തിരിപ്പൻ അഥവാ യാഥാസ്ഥിതിക സോഷ്യലിസ്റ്റുകാരുടെ ഗണത്തിലേക്ക് അവർ ക്രമേണ അധഃപതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, അവരിൽനിന്നും ഒരു വ്യത്യാസം ഇവർക്കുണ്ട്. കൂടുതൽ ചിട്ടയോടുകൂടിയ പാണ്ഡിത്യഗർവ്വം തങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ അത്ഭുതസിദ്ധിയിലുള്ള ഭ്രാന്തുപിടിച്ച അന്ധവിശ്വാസവും പിന്തിരിപ്പൻ സോഷ്യലിസ്റ്റുകാരിൽനിന്ന് ഇവരെ വേർതിരിക്കുന്നു.

അതുകൊണ്ട് ഇവർ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗം നടത്തുന്ന എല്ലാ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളേയും രൂക്ഷമായി എതിർക്കുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കാരണം തങ്ങളുടെ പുതിയ സുവിശേഷത്തിലുള്ള അവിശ്വാസമാണെന്നത്രെ അവരുടെ അഭിപ്രായം.

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഓവൻ പക്ഷക്കാരും ഫ്രാൻസിലെ ഫുരേ്യപക്ഷക്കാരും യഥാക്രമം ചാർട്ടിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാന[36]ക്കാരേയും റിഫോർമിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാന[37]ക്കാരേയും എതിർക്കുന്നു.

---

* ''ഫലൻസ്റ്റേറുകൾ'' എന്നത് ഷാറൽ ഫുരേ്യയുടെ പദ്ധതിയനുസരിച്ചുള്ള സോഷ്യലിസ്റ്റ് കോളനികളാണ്. കബേ തന്റെ സങ്കല്പലോകത്തിനും പിന്നീട് തന്റെ അമേരിക്കൻ കമ്മ്യൂണിസ്

ററ് കോളനിക്കും കൊടുത്തിട്ടുള്ള പേരാണ് ''ഇക്കാറിയ'' (1888–
ലെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പിനുള്ള എംഗൽസിന്റെ കുറിപ്പ്.)
തന്റെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാതൃകാസമുദായങ്ങളെയാണ് ഓവൻ
''ഹോംകോളനികൾ'' എന്നു വിളിച്ചിരുന്നത്. ഫുരേ്യ ആസൂത്രണം
ചെയ്തിരുന്ന പൊതുജനമാളികകളുടെ പേരു് ''ഫലൻസ്റ്റേറുകൾ''
എന്നായിരുന്നു. ഒരു സങ്കല്പലോകത്തിന്റെ—അതിലെ കമ്മ്യൂണി
സ്റ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ കബേ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്—പേരാണ് ''ഇ
ക്കാറിയ'' (1890–ലെ ജർമ്മൻ പതിപ്പിനുള്ള എംഗൽസിന്റെ കു
റിപ്പ്.)